

verkar utverkar han på trots av att målet redan skall vara under handläggning inför ett annat och högsta forum, den romerska kurian. Hans roll skärpes omsider till det för samtiden hart när bizarra. Det sker, då kanikerna återger hans uttryck i klagoskriften om den vänliga förlikningen i dialogform. Gustaf Trolle och Christiern II konfronteras. Tyrannen, den omilde konungen, söker beveka ärkebiskopen till sämja och förlikning. Gustaf Trolle avslår.

Tendensen är helt genomförd. Man frågar sig: är förhållandet med relationens uppgifter i övrigt likartat?

Den dominerande händelsen den 8 november är framställandet av kätterspörsmålet och i sammanhang därmed avkunnandet av sententian. Det grundläggande kan här, såsom redan Erslev starkt pointerat¹, inte diskuteras: denna sententia har avkunnats; den har, liksom kätterspörsmålet måste ha gjort, lytt på bestämda namngivna personer; den har utmynnat i att dessa vore att hålla för uppenbara kättare. Sententian själv, ännu i sitt original bevarad, är beviset. Men, säger kanikerna, denna sententia, under vilken i varje fall den främste av dem, domprosten Jöran Turesson, hängt sitt ännu bevarade sigill, har aldrig existerat. Spörsmålet om kätteri ställdes aldrig så, att det kom att gälla vissa namngivna personer, de anklagade, och uppenbart kätteri; det ställdes fullkomligt allmänt och blev lika allmänt besvarat. Svaret avgavs muntligt. Det lydde endast på kättare.

Det är inte för intet, som kanikerna, efter att ha uppdukat detta, omedelbart övergår till att orda om konungens och hans rådgivares falskhet och grymhet, svek och ondska. De fortsätter med att försäkra, att de inte kunde förstå meningen med det hela. De tar gud till vittne på att de här talar sant. I själva verket var det nog så nödigt att göra detta. Ty kanikerna har här omvandlat själva det centrala i händelseförloppet. Den framställning de gett är ofrånkomligt falsk. Men tendensen är även här tydlig. Den går i samma linje som tidigare. Då de svenska prelaterna bortelimineras, gällde det att skona dessa; då sententian av-

¹ Erslev, 135.